

Naš list

Glasilo za kamniški okraj. Izdaja konzorcij (Fr. Kokalj). Odgovorni urednik: Francè Kokalj, Mengeš. — Tiska Misijonska tiskarna (za tiskarno Jože Godina). - Izhaja dvakrat na mesec. Posamezna številka stane 50 par. - Letna naročnina 12.— din. Cena inseratov po dogovoru.

Rdo odločuje o vzgoji v šoli?

Pomislimo tudi to, da kdor je č) dober podanik Cerkve, je tudi dober državljan. Sv. oče sami opozarjajo na sv. Avguština, ki je zapisal opomine: »Naj nam dajo takih državljanov, takih zakonskih mož, takih zakonskih žena, takih roditeljev, takih otrok, takih gospodarjev, takih služabnikov, takih kraljev, takih sodnikov in končno takih davkoplačevalcev in takih davkarjev, kakršne hoče imeti krščanska vera... pa naj se niti za trenutek ne obotavljajo priznati, da more krščansko življenje državi kar največ koristiti« (str. 25 in 26).

3. Priznati moramo tretjič tudi, da ima pravico do vzgoje otrok deloma tudi država. »Dajte cesarju, kar je cesarjevega in Bogu, kar je božjega« (Mat. 22, 21). Država ima namreč pravico in dolžnost »ščititi pravice« (str. 20) posameznih državljanov in posameznih skupin in državi in »skrbeti za javno blaginjo« (str. 21).

Da se pospešuje javna blaginja, zato ima država pravico ustanavljati šole in zahtevati neko mero izobrazbe. Ako ne bi znali državljan niti brati in pisati, se ne bi moglo reči, da je bilo poskrbljeno za javno blaginjo. Zato se starši brez zadostnega razloga ne smejo protiviti, da ne bi pošiljali otrok v šolo. Izpolnjevati morajo starši in otroci šolske postave in odredbe, če so pravične. Država pa mora seveda spoštovati pravice staršev in Cerkve, ker te pravice so pred njeno pravico, da, celo dolžna je ščititi jih, ker to varstvo pravic je med drugim tudi njena naloga.

Kaj sledi iz tega?

a) Kakor morajo starši (družina) izpolnjevati dolžnosti do države, ravnotako mora tudi država ozir. njeni zastopniki spoštovati in pustiti pravice staršev (družin).

b) Kakor Cerkev izpolnjuje dolžnosti do države s tem, da uči: »Dajte cesarju, kar je cesarjevega« s tem, da s svojim krščanskim naukom in krščansko vzgojo vzgaja obenem dobre državljanke, ravnotako mora tudi država izpolnjevati dolžnosti do Cerkve ozir. pustiti njene pravice. Ker pa državo tvorijo državljanje, zato smo državljanje dolžni, da po svojih močeh skrbimo, da državni zastopniki ne bodo kratili pravice Cerkvi.

c) Država prisili z ječami in puškami, da se njene pravice izpolnjujejo, včasih katera država na ta način izsili celo namišljene pravice (n. pr. Rusija, Mehika, Španija, Nemčija), Cerkev nima ječ in pušk, da bi svoje pravice varovala, zato

MEŠČANSKA ŠOLA V DOMŽALAH

Že dolga leta je želja Domžal in vse okolice, da se ustanovi v Domžalah meščanska šola. Storjenih je bilo v zadnjih letih tudi več korakov za njeno uresničenje, a žal do sedaj brez uspeha. Sedani občinski odbor je uvedel s tem letom energično akcijo, ki bo gotovo uspela in se bo mogla že letošnjo jesen otvoriti meščanska šola v Domžalah. Ker zadeva zanima ves kamniški okraj, priobčujemo dobesečno spomenico o potrebi meščanske šole v Domžalah, katero je poslala na kr. bansko upravo občina Domžale in 11 sopolisanih sosednjih občin dne 10. februarja 1938:

Kraljevski banski upravi Dravske banovine
Ljubljani.

Podpisane občine, katerih župani so se zbrali na sestanku v Domžalah dne 2. februarja 1938. l. vlagajo v zadevi otvoritve meščanske šole v Domžalah nastopno

prošnjo:

Na splošno zahtevo prebivalstva naših občin, ki jo že leta in leta ponavlja, do sedaj žal brezuspešno, prosimo, da se že v šolskem letu 1938-39. ustanovi in otvori meščanska šola v Domžalah.

Svojo prošnjo utemeljujemo s sledečimi razlogi:

Trg Domžale je naravno središče kamniškega sreza, ki šteje v celoti ca 40.000 prebivalcev. Zemljepisna lega je taka, da se tu stekajo najbolj obilne doline celega kamniškega sreza. Trg Domžale leži na križišču najprometnejših cest med Litijo in Kranjem, med Ljubljano in Kamnikom, med Celjem in Kranjem, ob državni cesti med Ljubljano in Mariborom. Zato je bil v Domžalah promet že od nekdaj močno razvit, ker se koncentrirajo tako avtomobilski kakor tudi železniški promet in to tovarni in osebnih v tem naravnem središču.

Vsled ugodne lege kraja in vseh ostalih ugodnih pogojev se je razvila v Domžalah in okolici industrija slarnikarstva in klobučarstva, tekstilna, kartonažna, bandažna, lesna, mlevska, opekarska, barvarska in kemična industrija. V najlepšem razvoju pa je prav sedaj tudi strojarska in kožarska industrija ter artikli teh proizvodov z novo tvornico kovčkov in športnih predmetov, ki je v Domžalah ustanovljena. Pod istimi pogoji

se žalibog marsikje na svetu kratijo. Zato pa so vsi verniki toliko bolj dolžni stražiti, da Cerkev ne bo kdaj usuznjena, opana svojih pravic pri vzgoji otrok, kar bi bilo v največjo škodo nas vseh in naših otrok.

A. P. S.

se je ustanovila in razvila domača obrt šetarstva, pletarstva in izdelovanja voz, nad štiri sto obrtnikov pa pripada raznim drugim obrtom.

Posledica razvoja obrti in industrije je močno in gosto naseljevanje delavskih in uradniških družin v Domžalah in okolici. Razvoj Domžal se je z naseljenostjo in gradbeno delavnostjo pospešil tako, da so Domžale iz male vasice pred 70 leti postale leta 1925 trg. Gradbeno delavnost v Domžalah narašča od leta do leta tako, da se letno gradi do 20 novih poslopij. V enako razveseljivem tempu se razvija tudi vsa bližnja industrijska okolica.

Ker leže Domžale ob železniški progi progi Kamnik—Ljubljana, so poleg domačinov naseljene v Domžalah in sosednjih občinah številne delavske in uradniške družine. Te množice se dan za dnem vozi o z jutranjimi vlaki in avtobusi na delo in v službo v Ljubljano. Z njimi vred se vozi obilica dijakov in dijakin, ki posečajo po pretežni večini meščanske šole v Ljubljani, ker v celem brdskem in kamniškem sodnem okraju ni niti ene javne meščanske šole.

Iz navedenih razlogov je zahteva prebivalstva naših občin, za ustanovitev meščanske šole v Domžalah dejansko utemeljena. Ljudstvo v splošnem ne živi v dobrem gmetnem položaju in ne kmet, ne delavec, ne obrtnik in ne uradnik ne more vzdrževati svojih otrok na stanovanju in hrani v Ljubljani, vožnja po železnici pa kvarno vpija na zdravje in duševni razvoj naše mladine. Meščansko-šolska izobrazba je nesporno potrebna vsakomur v današnjih časih. Naravno je, da ljudstvo hrepeni po potrebni meščanskošolski izobrazbi v domačem kraju, kjer stroški niso tako veliki.

Dejstvo je tudi, da se mestne šole naravnost branijo sprejeti dijaštvo, ki se z železnico vozi v Ljubljano v šolo. Svoj postopek utemeljujejo s tem, da je taka mladina vsled vožnje po železnici sprijena in pokvarjena, ker sliši in vidi med vožnjo marsikaj, kar ne bi smela. Ugotavljajo, da je taka mladina pri pouku raztresena, telesno in duševno utrujena, da vsled preveč zapravljenega časa z vožnjo po železnici, hojo na in od postaje ter postajanjem po čakalnicah, za pouk ni sposobna, da pri pouku zaostaja in je zato samo v napotje in spodniko dijakom iz Ljubljane.

Ako bi trg Domžale z vsemi gosto naseljenimi okoliškimi občinami, ki gravitirajo na Domžale in iz tega razloga prosijo in zahtevajo otvoritev meščanske šole v Domžalah, ostale še nadalje brez iste, bi bilo prebivalstvo kljub svoji visoki davčni obreme-

nitvi, naravnost prikrajšano na splošni izobrazbi.

Statistika izpričuje, da gravitira na Domžale tako ogromno število šolskih otrok, da bode meščanska šola polno zasedena in da bi se z nadaljnjim zavlačevanjem otvoritve meščanske šole v Domžalah storila velika krivica doraščajoči mladini, ker bi se ji s tem onemogočila prilika, da se za življenje vsaj srednje izobrazi.

Upošteva vse navedeno, je občinski odbor občine Domžale kupil primerno poslopje, ki bo po potrebi adaptaciji povsem odgovarjalo predpisom za šolska poslopja.

Zato prosijo podpisane občine, da se iz gospodarskih, socialnih, moralnih, krajevnih in patriotičnih potreb dovoli ustanovitev meščanske šole v Domžalah, kakor je to bilo že sklenjeno na uradnem sestanku vseh občin kamniškega okraja, ki se je vršil po razpisu Velikega župana Ljubljanske oblasti P. br. 4177 od 22. maja 1928. l. dne 30. maja 1928. v Domžalah.

Občina Domžale, dne 10. februarja 1938. po sejnem sklepu občinskega odbora z dne 26. februarja 1938. in z dne 9. februarja 1938.

Delovodja: Predsednik:
Dekleva Ferdo s. r. I. Vrečar s. r.

Sede podpisali občine: Lukovica, Dob, Mengeš, Vodice, Radomlje, Krašnja, Blagovica, Moravče, Trzin, Ihan, Homec.

*

Iz spremnega pisma, kateremu je bila priložena objavljena spomenica, povzamemo naslednje:

Iz spomenice je razvidna vroča želja prebivalstva vseh interesiranih občin, da se končno odpomore potrebi po najnujnejši izobrazbi malih slojev in jim omogoči pridobitev te izobrazbe na način, ki bo gnotno zmogljiv za tukajšnje revno prebivalstvo.

Občina Domžale je, v polnem razumevanju splošne zahteve po ustanovitvi meščanske šole v Domžalah, doprinesla s svoje strani za neno finančno stanje veliko žrtev z nakupom poslopja.

Zato prosimo kralj. bansko upravo, da upošteva zahteve prebivalstva naše in sosednjih občin in kot zaščitnica slovenskega naroda pripomore tudi s svoje strani k dvigu prebivalstva naših občin v kulturnem in gospodarskem pogledu s tem, da omogoči otvoritev meščanske šole v Domžalah že s početkom šolskega leta 1938-39. ter v to svrhu blagovolijo vnesti v svoj proračun za leto 1938-39. primerno vsoto kot prispevek za adaptacijo in opremo meščanske šole v Domžalah.

Občina Domžale se zavezuje ustreči pravočasno vsem predpisanim predpisom v zvezi z ustanovitvijo meščanske šole in prositi tudi v tem pogledu polne podpore merodajnih činiteljev, da se omogoči čim hitrejši postopek v zadevi otvoritve te, našemu prebivalstvu tako neobhodno potrebne šole.

Poslopje za meščansko šolo.

Ker rabi nova meščanska šola primerno šolsko poslopje, je sklenila kupiti v ta namen hišo št. 87 na Ljubljanski cesti v Domžalah. Pogajanja so se v začetku tega leta zaključila in župan g. I. Vrečar je poročal o tem na seji občinskega odbora dne 9. februarja 1938 sledeče:

Poblaščenca za nakup hiše za meščansko šolo v Domžalah, in to predsednik Vrečar Janez, član uprave Senica Josip in odbornik Pavlič Franc so sklenili s prodajalcem Kreditnim zavodom za trgovino in industrijo v

ZA UREJENE RAZMERE V SMODNIŠNICI V KAMNIKU

Delavstvo v državni smodnišnici, posebno ono, ki je zaposleno manj časa, ima, kakor znano zelo nizke plače, da v gotovih slučajih ne dosega niti minimalnih mezd, katere so predpisane po pravilniku. Naše krščansko misleče delavce je v zadnjem času tudi motilo to, da so morali vršiti službo ob cerkvenih praznikih. Da se vodstvo tovarne na to opomni, se je zglašila pri g. upravniku smodnišnice deputacija, ki je g. generalu tolačila želje prizadetih. Od gotove strani delavstva ali pa nedelavstva pa so se raznesle govorice, da je deputacija posredovala v zadevah, ki bi bile v kvar delavstvu. Vsak uvideven in pameten delavec temu ne bo verjel. Tudi ministarstvo za socialno politiko je obveščeno o razmerah v smodnišnici in je upati, da se bo zadeva v najkrajšem času zadovoljivo rešila. Da se neoznovanim govoricam in klevetam napravi konec, objavljamo spomenico, ki je bila predložena upravi smodnišnice:

Upravi državne smodnišnice v Kamniku

Težke gospodarske in nezdrave socialne prilike, na katere naletimo v številnih podjetjih, nalagajo dolžnost, da se začnemo intenzivneje baviti z vprašanjem zaščite onih nesrečnikov, ki bi radi delali, pa ne dobijo dela ter so vsled tega obsojeni na bedo in pomanjkanje radi nenasitnega egoizma drugih, egoizma, ki poraja elemente, škodljive sedanjemu družabnemu in državnemu redu.

Kljub vsem dobrohotnim nasvetom javnih in privatnih institucij se še vedno dogajajo slučajni, da razna podjetja pri zaposlitvi novih nekvalificiranih moči ne pokazujejo zadostnega razumevanja in socialnega čuta za nesrečneže, ki nimajo niti najnujnejših pogojev za človeka vredno življenje. Niso redki primeri, da imajo razmeroma dobro situirane rodbine stalno zaposlena po 2 ali 3 svoje člane pri istem podjetju, katero pa noče od rodbin s številnimi nedoraslimi otroci, ki nimajo ne stanovanja ne hrane, sprejeti nikogar. Navedli bi celo lahko slučaje, ki dokazujejo, kako nizko je padlo pojmovanje so-

cialne pravičnosti: Premožne družine imajo pri podjetju zaposlene po 3 svoje člane, za dela na domu pa najemajo druge uslužbenice, ki jih izkoriščajo z niskimi plačami, da sebi kupičijo blagostanje.

Iz navedenih ugotovitev je razvidno, da je skrajni egoizem začel tudi že v delavske vrste in da nihče od prizadetih noče priznati svojemu sotrpnu pravice do dela in življenja.

Da so taki nezdravi pojavi, ki se stalno ponavljajo in ki se uveljavljajo z različnimi dovoljenimi, pa tudi korupcijskimi sredstvi, socialnemu miru in obstoječemu družabnemu redu nevarni, mora biti jasno vsakomur, kdor količjak pazljivo zasleduje žive struje, ki se dandanašnji očitujejo v ljudskih masah.

Zato je občina, ki je po § 76, 77, zakona o občinah dolžna skrbeti tudi za socialni napredek in zaščito svojih članov, primorana nastopiti v obrambo onih, ki morajo vsled gori navedenih pogojev trpeti pomanjkanje.

S sprednjimi izvajanjmi nismo hoteli obtoževati, temveč na temelju ugotovljenih primerov samo opozoriti naslovno upravo na obupno stanje številnih rodbin, ki so vsled dvojnega ali celo trojnega zasluzka premožnejših obsojeni na bedo, ki vceplja otrokom že v najnežnejši dobi tuberkulozo in druge bolezni, odrasle pa zavaja na nevarna pota prevratnih ideologij.

V tej zvezi naj nam bo dovoljeno opozoriti naslovno upravo še na eno vprašanje, ki istotako zasluži pažnjo. Plače uslužbencev tam, smodnišnice so znane zelo nizke in dosežajo jedva 80% uslužbenških prejemkov v drugih gospodarskih podjetjih. Bilo bi vsekakor pravično, da se tudi tu izvede neko izenačenje, če bi se pa vsestransko povzelo plač iz budgetnih razlogov izkazalo za neizvršljivo, naj bi se zvišanje omešilo na uslužbenice in uslužbenike, ki imajo družine, povšek pa naj bi znašal vsaj Din 3.— na uro. Ta zahteva je socialno gotovo upravičena, pri čemer zlasti ne smemo izpustiti iz vida, da je delo v smodnišnici stalno združeno z izvestno življensko nevarnostjo.

Slednjič naj izrazimo še eno željo, ki nam je na srcu.

Spoštovani upravi je znano, da je prebivalstvo kamniškega okraja globoko verno, da rado obiskuje cerkev in prisostvuje verskim obredom. Bilo bi v skladu s čustvovanjem verskih dolžnosti, če bi se uvedlo v smodnišnici obvezno praznovanje cerkvenih praznikov za vse delavstvo. Prepričani smo, da bi se s takim ukrepom mnogo doprineslo k moralnemu in etičnemu prerojenju zaposlenih delavcev, kar bi nesporno tudi blagodejno odjeknilo na njihovo voljo in sposobnost.

Naslovna uprava naj blagovolj prednje predloge, ki izvirajo iz najboljše volje socialnega čuta in bistvenih osobin sloven. ljudstva, vzeti v blagohotno oceno in zavzeti staljšče, ki naj služi kot vzor ostalim podjetjem. Z usvojitvijo stavljenih predlogov si ne bo naslovna uprava zagotovila samo trajne hvalnosti onih siromakov, ki so na ta način prišli do življenske eksistence, ona postane deležna priznanja vse naše javnosti, ki bo v tem videla resničen izraz plemenitega človekoljubja in pravičnega razumevanja duševnosti našega ljudstva.

Ljubljani naslednjo, za prodajalca obvezno ponudbo, ki jo je prodajalec dostavil občini pod t. št. No. 292 2—38:

»Z ozirom na ustmene razgovore z Vašimi gospodi zastopniki, Vam sporočamo, da smo pripravljene prodati Vaši občini našo hišo št. 87. na Ljubljanski cesti pod sledečimi pogoji:

Kupnina znaša Din 145.000.— netto za nas, ki se plača v treh enakih letnih obrokih in sicer prvi meseca januarja 1939., drugi meseca januarja 1940. in zadnji meseca januarja 1941.

Obrestna mera znaša 5% in se računa od dneva prevzema hiše v posest in last. Obresti se računajo polletno in se poravnajo posticipando ob vsakokratni zapadlosti obrokov kupnine.

Kupoprodajna pogodba se sklene, ko prejmeta tozadevno oblastveno dovoljenje toda najkasneje do 1. aprila t. l. do katerega termina ostanemo v besedi s svojo ponudbo in na kateri dan prevzameta nepremičnine v posest in last.

Na predlog predsednika je obč. odbor soglasno potrdil nakup omenjene hiše in določil način odplačevanja.

Razgledišče

Kamnik

Junak iz Španije se je vrnil.

Parkrat je časopis poročal, da se nahaja v ujetništvu Francove vojske v Španiji naš rojak Rauter Dušan, sin veterinarskega svetnika Rauter Joža, ki je bil svoječasnou služben v Kamniku. Pred letom je odšel neznanokam, kmalu pa se je oglasil iz Španije. Pri nekkih bojih ga je nacionalistična vojska ujela in poslala v tabor ujetnikov. Dalj časa je trajalo, da so ga oblasti izpustile in tako se je pred tednom vrnil v Kamnik. Naše vojaške oblasti so ga iskale, ker bi moral v preteklem letu na nabor in tako se je sedaj naenkrat znašel pred naborno komisijo Ljubljanskega vojnega okrožja, toda ta ni spoznala, da bi bil sposoben za vojaško službo, četudi je to v Španiji lahko dobil. Upamo, da bo v prhodnjem letu njegova želja po vojaškem življenju izpolnjena, naša vojska pa bo dobila izkušenega vojaka. Po istih potih pa je pred tednom šel neki kamniški dijak, ki je prodal vso šolsko robo in še suknjo zraven. Oglasil se je iz Milana.

Ker je v zadnjih letih sadno drevje veliko trpelo radi toče in drugih vremenskih neprikljk je več najlepših sadovnjakov uničenih, vsi pa so gotovo utrpeli veliko škode. Da se temu kolikor mogoče odpore, in da sadjarji pridejo do potrebnih sadik za obnovoitev svojih sadovnjakov je okrajni kmetijski odbor v Kamniku s pomočjo Kraljevske banke uprave sklenil prispevati k nabavi sadnih drevesec. Posrečilo se je zasigurati nakup najboljših sadnih vrst in sicer v precejšnji meri, tako da bo po možnosti ustrezno vsem prizadetim. Sadjarji bodo plačali samo voznino in pakovanje okoli Din 1.50 za kom.

Za poškodovance po toči je občina prejela uputnico za brezplačen prevoz ljudske hrane. Kakor rečeno je to mišljeno za tiste, ki jim je v zadnjih letih toča uničila vse pridelke in nimajo nikakih sredstev za preživljenje. Kolikor pa bo na razpolago, jo prejmejo revnejše družine in brezposelni.

V svinho pospeševanja in izboljšanja svinjere je kralj. banska uprava v Ljubljani tudi letos razdelila primerno število plemenskih merjascev. Potrebne informacije na občini.

Gospodarski odbor občine Kamnik vodi pogajanja za nakup posestev in poslopj ob gradbene družbe »Neptun« to je bivši »Curhaus«, vila »Dom sv. Antona«, letno in zimsko kopalšče ter zraven spadajoče parke. Upamo, da bo prišel ta kompleks zemlje končno v last tistemu, komur najboljše sodi, in da ga uporabi za namene, ki bodo v korist vsemu prebivalstvu.

Pred kratkim se je konstituiral turistični odbor mesta Kamnik. Načeljuje mu vladni svetnik v. p. dr. Vidic Franc, ki je znan po svoji uvidevnosti in sposobnosti. Sestavil si je program za bodoče delo, ki obsega: Odkup in ureditev največje zgodovinske zanimivosti, Mali grad, ureditev Kalvarije in okolice, ureditev razvalin na Starem gradu, nadaljevanje z gradnjo županovih galerij, ureditev parkov i. t. d. Upamo, da bo odbor našel med občani popolno razumevanje in podpor pri realiziranju njegovih načrtov.

Pri regulaciji Nevljice se dela s polno pa-

ro. Zaposlenih je 40 delavcev. Veselje je gledati pridne roke, ki so v par tednih prekopale in uravnavale toliko zemlje. Po zavrtilu vodstva bodo v dobrem mesecu glavna dela končana, da tako posetniki ne bodo utrpeli prevelike škode na zemljiščih. Ko bo zgrajen še železobetonski most, bomo lahko ponosni na to delo, ki bo v okras okolici in v korist kmetom, saj bodo zavarovani pred vsakoletnimi poplavami. Hvaležni smo vsem, ki so kakorkoli pripomogli, da se je z delom začelo, hvaležni pa bodo še zanamci, ko bodo uživali sadove tega dela.

Pred kratkim je dvignila precej prahu dražba občinskega lovišča. Izdražiteljji so dobili lov za tako nizko ceno, da je občinski odbor smatral v interesu svojih koristi potrebno, da se proti temu pritoži. Na posredovanje merodajnih faktorjev pa je prišlo do sporazuma med občino in Lovskim društvom, ki je lovino samo nekoliko zvišalo. Upamo, da je tako zadeva najlepše rešena in nam daje zgled, da se z uvidevnostjo uredijo tudi najtežje stvari.

Zgradba nove občinske klavnice dela občinskemu odboru, posebno pa gospodarskemu odseku, ki vodi priprave veliko dela in skrbi. Kakor znano se mora v tem letu iz dosedanje klavnice, katero je kupil g. Knaflič umakniti. Občinski odbor se je postavil na stališče, da je treba zgraditi moderno klavnico, ki bo tako v higijenskih kakor praktičnih ozirih na dostojni višini. Posebna komisija si je ogledala v poštev prihajajoče prostore in našla, da bi se klavnica mogla zgraditi na občinskem zemljišču ob Bistrici pri Prušniku. Pozvani so strokovnjaki, da napravijo načrte in podajo svoja mnenja. Treba pa bo hiteti, ker občina ne sme niti trenutek biti brez občinske klavnice.

Boben zopet poje, pa ne rubežni. Da bi bili meščani redno in pravočasno obveščeni o vseh vajejših zadevah in ukrepih občine je občinski odbor sklenil, naj se vrši razglasjanje kakor svoječasnou z bobnom. Vsi so z zadovoljstvom sprejeli ta ukrep in so hvaležni občinski upravi, da jim je tako dala možnost takojšnjih protiukrepev, če bi jim kaj ne bilo po godu. To pa ne gre v račun onemu malemu delu občanov, ki bi radi, da se nova občinska uprava prebivalstvu odtuji in tako postane sovražna, zato so razglasili, da je razglasenje po mestu nazadnjaško, da trpi ugled mesta itd. Meščani, sami presodite, kaj Vam je v korist.

Mekinje

V januarju si je smrt pri nas izbrala primeroma bogato žetev: 3 odrasle in 3 otroke. Posebno ganljiv je bil pogreb šolarja-začetnika Andreja Pečevnik. Ko so ga šolski otroci spremili na zadnji poti, se je zdelo, kakor da spremljajo angela na poti v nebesa; ob grobu so se od njega poslovili domači dušni pastir s kratkimi besedami in šolski otroci z ljubko pesmijo »Vigred se povrne«. — Knjižnica Prosvetnega društva je v tej zimski dobi narastla za lepo število knjig, za katere se je izdalo 1208 Din. — Z uprizoritvijo komedije »Matura« je Prosv. društvo dokazalo, da more na oder spraviti tudi težja dela, saj so bile zlasti najtežje vloge dovršeno podane, tako, da je igra s svojo zdravo in pravno tendenco žela vsesplošno priznanje. — Isto društvo namerava prirediti v postnem času primerno igro, katere čisti dobiček bo poklonilo župni cerkvi za kritje stroškov notranjega prenovljenja, ki se ima izvršiti to leto.

Domžale

Fantovski odsek v Domžalah, ki je znan kot eden najbolj agilnih odsekov kamniškega okrožja, kar priča lepo uspela akademija, pripravlja vprizoritev Sherifove vojne drame v 6. slikah: »Konec poti.« Ta drama prikazuje človeka in njegovo dušo v gotovosti smrti in je zelo važna za današnji čas, ko na vseh krajih sveta grozi vojna, da izbruhne z vso svojo surovostjo. Naša želja in zahteva pa je: »Nikdar več vojne« in to zahtevano drama »Konec poti« zelo realistično prikazuje. Vloge so razdeljene med najboljšie igralce fant. odseka, režijo pa vodi predsednik br. Müller Lado. Drama je sicer težka, toda z vstrajnim delom in dobro pripravo upamo, da bomo dosegli to, kar drama zahteva.

Predstave se bodo vršile: V petek 18. marca zvečer ob 8. uri. (Ta predstava je namenjena posebno domačinom). Na praznik sv. Jožefa ob 3. uri popoldne in v nedeljo 20. marca ob 3. uri popoldne za okolico. Na predstave že sedaj opozarjamo in pozivamo vse, da se jih udeleže. Predstave bo povzdgnila tudi originalna nova scenarija (kaverne na fronti) in nove oficirske in vojaške uniforme, izdelane nalašč za to priložo.

Št. Vid pri Lukovici

V soboto, 22. t. m. smo pokopali znanega 67 letnega Janeza Kerna, zadnjega moškega potomca starorodavne Kernove družine iz Št. Vida. Bil je zelo zanimiv star fant ta Kernov Janez. Kot otrok je služil kot pastir, nato se je izučil za krojača. Tedaj je vzel v roke popotno palico in jo kot mlad rokodelčič mahnil po svetu. Pot ga je peljala peš v Gradec in še dalje v Nemčijo. Prenočeval je v znanih Kolpingovih Rokodelskih domovih. Dalj časa se je mudil na Tirolskem in slednjič obstal v divni Švici. Tu se je razvil v odličnega turista in oblezel vse švicarske gorske velikane. Tudi smučal se je že pred vojsko v Švici. Toda vojna ga je poklicala iz Švice ter ga vtaknila v vojaško suknjo. Po vojni se je zdrav vrnil domov. Tu je spet začel gojiti svoje priljubljeno hriboštvo. Poleti je kar po cel teden ostal na naših gorah, kjer se je okrepil za svoje stanovsko delo. Želimo in upamo, da se je tudi njegova duša dvignila visoko gori k Bogu, kakor se je v življenju njegovo telo tolikokrat povzpelo na naše gorske velikane.

Vir

15. februarja okoli devetih zvečer je začel ogoreti v podstrešnih prostorih Kocjančičeve tovarne na Viru. Zgorelo je nekaj balvate. K sreči je ogenj kmalu opazil nočni čuvaj ter o tem obvestil delavstvo v tovarni, ki je bilo zaposleno do desetih. S pomočjo vodovodnega rezervarja se jim je posrečilo požar zadušiti, da se ni razširil še naprej v tovarniške prostore. Kako je ogenj nastal ni znano.

Groblje

V nedeljo 27. febr.

ob pol 4 popoldne je v Društvenem domu v Grobljah pustna prireditev pod imenom: **PRESIČEVA GLAVA.** Vrsta burk in smešnih prizorov. Pridite! Smejali se boste do solz. Na eno izmed vstopnic bo izrehabana prava presičeva glava. Dvorana bo dobro zakurjena. Vstopnina običajna.

Blagovica

Smo v kotu Črnega grabna. Od vseh strani naš stiskajo hribi, pa vendar še živimo in se množimo, čeprav počasi in skromno. V preteklem letu smo obhajali sv. misijon, ki je prav lepo izpadel. 2400 sv. obhajil je bilo v času sv. misijona razdeljenih. Med letom so verniki pridno prejeli sv. zakramente tako, da je bilo v letu 1937 nad 10 tisoč sv. obhajil. Upamo, da je bilo prejemanje Bogu v čast in vernikom v korist.

Letina je bila slaba. Ker imamo več brezposelnih in mnogo družin z obilico otrok, bodo morali marsikje zelo varčevati, da bodo pretolkli do prihodnje žetve. Hvala Bogu, da bodo zopet začeli poslovati denarni zavodi.

V preteklem letu je bilo doma rojenih 25 otrok, 3 pa v Ljubljani, skupno torej 28. Umrlo je pa 15 oseb, med temi 6 otrok. Davica je pobrala par otrok, tudi eno odraslo. Doma je bilo oklicanih 13 parov, devet je bilo pa porok. Število faranov se torej veča. Pred 30 leti je štela župnija nekaj na 900 ljudi, pred 10 leti pa samo še 700. Vzrokov za to je bilo več. Mnogo se jih je izselilo, več gruntarskih bajt se je podrla, nekaj žena je postalo vdov in so ostale vdove in posestnice do zadnjega časa. Sedaj se zopet bližamo številu 800.

Prosvetno društvo je tudi na zimo oživeo. Zadnjo nedeljo v januarju je priredilo dve lepi igri, nekaj poučnega in nekaj smešnega. Upamo, da nas bo kaj kmalu zopet razveselilo s kako novo prireditvijo.

Stranje

Pri cerkvenem ropu v decembru iz monstrance ukradeno lunico so našli otroci dne 1. februarja na košenini pod cerkvijo. Čedalje bolj je jasno, da je bilo vlomilcem največ za to, da izvrše bogoskrunstvo. Kje pa naj iščejo in najdejo bogastvo v ubožnih podeželskih cerkvah! — Naši gostilničarji so začeli dajati gostilne v najem. Že vedo, zakaj. — Na Svečnico so priredili tamburaši iz Tunic v tukaj. cerkveni dvorani prav čeden tamburaški koncert. Pijonirji tukajšnje prosvete so jim naredili ob tej priliki tako dostojen sprejem, da o njem govore po vseh okoliških župnijah. Nič čudnega, če se ti ljudje potem pritožujejo, da se jim mladina odtuja. Mladina ima tudi oči. — V nedeljo, dne 13. februarja so pa nastopili tukajšnji gasilci z burko »Trije vaški svetniki«, ali kakor so jo pri nas prekrstili »Trije vaški svetovalci«. Burka je presajena k nam iz nemščine in je strahovito bedasta. Najbolje, da izgine iz naših odrov. Duh po umazanosti je v njej tudi zelo močan. Ni vedno vse dobro, kar se tiska, pa če se tudi predstavlja na »naših« odrih. — Eno nedeljo pozneje pa misli delavska mladina iz Kamnika nastopiti z dramatičnimi prizori »Izpod Golice«. Dopolnik iz Kamnika poudarja v 3. številu N. 1., da ta igra v umetniškem pogledu ne pomeni kaj dosti. Verjamemo mu. Toda vsaj domača je. V »Vaških svetnikih« pa ni nič našega, nič domačega, vse plaža je od drugod zanešana. In še to pri nas naravnost nemogoče. Kje naj trije ljudje vzdržujejo nezakonskega otroka, ki niti rojen ni bil!

Sestanek zastopnikov dramatskih odsekov za dekanijo Kamnik je v nedeljo, 27. febr. v Kamniškem domu ob 11 dopoldne. Na sestanku pride delegat vodstva iz Ljubljane. Društva, gotovo pošljite zastopnike svojih dramatskih odsekov!

Kamniško okrožje fantovskih odsekov

Prosvetni tabor s telovadnim nastopom.

Letos slavi župnija Vič 30 letnico svojega nastanka. Prosvetno društvo Ljubljana - Vič pa 35 letnico svojega obstoja. V proslavo obeh jubilejev se bo vršil dne 12. junija 1938 prosvetni tabor s telovadnim nastopom.

Zato naprošajo naše okrožje, da obvestimo vse odseke o tem taboru in Vam priporočamo, da se pripravite za ta dan, da se v čimvečjem številu udeležimo te slavnosti.

Naš list

Ker se je več odsekov pritožilo, da ne morejo plačevati našega lista in da jim tega ni treba pošiljati, za to je okrožni odbor sklenil, da bo list prihajal na vse odseke in sicer na stroške okrožja. List bo prinašal vsa poročila in delo našega okrožja in s tem nadomeščal veliko drugih dopisov, katere mora okrožje vedno pošiljati.

Revizije

Revizije po našem okrožju so se že pričele in se bodo končale do 6. marca t. l. Odseke pri katerih se revizija še ni izvršila, prosimo, da se temeljito pripravijo. Revizije imajo namen predvsem, da se informirajo o napredku naših vrst, da bodo ob priliki naše dozraj največje prireditve v Ljubljani popolnoma pripravljene in dosledno izvedene.

Müller Lado

Predsednik

Pirnat Stane

Tajnik

Rejec malih živali

Društvo »Rejec malih živali, Groblje« je imelo 20. februarja 1938 v prosvetnem domu v Grobljah svoj redni občni zbor, katerega se je članstvo polnoštevilno udeležilo. Društvo deluje v dobrobit malega človeka s tem, da kupuje plemenske živali najboljših pasem ter jih daje v rejo svojim članom. V kratkem času, kar društvo deluje, ustanovljeno je bilo 28. avg. 1935, je kupilo za svoje člane že za preko 4000.— Din raznih plemenskih živali. Poleg tega pa se je nabavilo razstavne kletke, ki bodo za vzorec vsem enakim društvom. Da pa bo društvo v bodoče lahko še bolj podpiralo svoje člane giede nabave plemenskih živali, bo napravilo v aprilu velik srečolov s krasnimi dobitki. Glavni dobitki bodo: motorno kolo, 4 ženska in 4 moška kolesa, kuhinjska oprava itd. — Do 150 dobitkov, na kar že sedaj opozarjamo.

Vabimo vse one, ki se zanimajo za rejo malih živali in bi radi začeli s to ali ono panogo, pa ne vedo, kako bi, ko ni denarja za nabavo in ne potrebnega znanja za rejo, naj se vpišejo v naše društvo, kjer dobijo živalice in navodila brezplačno.

Ko boste potrebovali karkoli za Vašo kuhinjo ali gospodinjstvo, za Vaše gospodarstvo ali Vašo novo hišo, se obrnite na trgovino

Jos. SENICA
DOMŽALE

ali njeno podružnico
V SNEBERJAH

KA za fante

Zadnji sestanek dne 13. februarja je bil prav živahen in zanimiv. Obravnavali smo več aktualnih vprašanj in se bavili z razlago katekizma Katoliške akcije, ki ga je izdal osrednji odbor. Posebno živahen odmev in odobravanje je zbudil pri udeležencih predlog, da bi začeli s praktičnim apostolskim delom. Izbrai smo si za začetek en sam predmet, katerega bomo vsestransko premotrili in poiskali najuspešnejši način, da se delo izvede.

Sestanka se je udeležilo 54 fantov iz naslednjih župnij: Ihan (11), Dob (8), Brdo (7), Domžale (6), Komenda (6), Vod. ce (5), Kamnik (4), Tunic (3), Homec (2), Meki-nje (2), Mengeš (0?), Grobeljski so bili opravičeni radi važne seje.

Prihodnji sestanek bo 13. marca ob 7. uri zjutraj v Domu v Grobljah. Prosimo še za večjo udeležbo. — Bog živi!

ALI VAM JE ŽE ZNANO

da dobite prvovrstni domač brinjevec pri Ferdo Neřima, Kamnik — Graben.

Destilacija žganja.

Ako potrebujete

DOBRE PEČI

in štedilnike

oglasite se

pri Franc Kosmaču

(cesta na Kamnik)

v VELIKEM MENGŠU

Dobite najboljše in najcenejše peči, izdelane od strokovnjakov, zato brez konkurence v delu in ceni. — Proti jamstvu tudi na odplačila.

HRANILNICA IN POSOJILNICA

V KAMNIKU

registr. zadruga z neomejeno zavezo

(Sutna št. 22 - v lastni hiši)

HRANILNE VLOGE

obrestuje po dogovoru do 5%.

Jamstvo presega večkratno vrednost vseh vlog.

Urednikova pošta: G. L. je predlagal, da bi »Naš list« izhajal vsak 1. in 3. četrtek v mesecu, da bi ga za nedeljo imele tudi oddaljenejšje župnije. Predlog mi je všeč, žal le, da vsaj do velike noči ni izvedljiv, radi preobremenjenosti tiskarne v začetku in sredi tedna. — Marsikaj moram odložiti, ker je list premajhen. Treba ga bo povečati. Kaj pravite na to?